



Sygn. akt II CK 351/04

## WYROK

### W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 5 stycznia 2005 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

*SSN Stanisław Dąbrowski (przewodniczący)*

*SSN Marian Kocon (sprawozdawca)*

*SSN Hubert Wrzeszcz*

w sprawie z powództwa G. K.

przeciwko Zakładom Drobiarskim "K.(...)" Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w K.

o zapłatę,

po rozpoznaniu na rozprawie w Izbie Cywilnej w dniu 5 stycznia 2005 r.,

kasacji powoda od wyroku Sądu Apelacyjnego z dnia 3 lutego 2004 r., sygn. akt I ACa (...),

**uchyla zaskarżony wyrok i sprawę przekazuje Sądowi Apelacyjnemu do ponownego rozpoznania i orzeczenia o kosztach postępowania kasacyjnego.**

Uzasadnienie

Powód wniósł o zasądzenie od pozwanych Zakładów Drobiarskich 206364,15 zł z odsetkami. Ostatecznie twierdził, że od byłych współników bliżej określonej spółki cywilnej otrzymał cesję wierzytelności z tytułu nienależycie wykonanej przez pozwane Zakłady umowy dostawy drobiu.

Wyrokiem z dnia 24 lipca 2003 r. Sąd Okręgowy w Ł. oddalił powództwo. U podłoża tego rozstrzygnięcia legł pogląd, że z chwilą rozwiązania spółki cywilnej jej byli wspólnicy tracą czynną legitymację procesową do dochodzenia wierzytelności powstałych w trakcie istnienia spółki. Sąd Apelacyjny pogląd ten aprobował, toteż wyrokiem z dnia 3 lutego 2004 r. oddalił apelację powoda.

W kasacji - opartej na obu podstawach z art. 393<sup>1</sup> k.p.c. - powód zarzucił naruszenie art. 860, 863, 875, 509 k.c. oraz art. 316 i 233 k.p.c., i wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku oraz przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Rację ma skarżący, że rozstrzygnięcie sprawy zależy od oceny przytoczonego poglądu, iż z chwilą rozwiązania spółki cywilnej jej byli wspólnicy tracą czynną legitymację procesową do dochodzenia wierzytelności powstałych w trakcie istnienia spółki.

Z tym poglądem niepodobna się zgodzić.

Spółka cywilna na gruncie kodeksu cywilnego nie ma osobowości prawnej. Powoduje to określone konsekwencje w sferze majątkowej spółki. Ustawodawca posługuje się pojęciem majątek wspólny wspólników (art. 863 § 1 k.c.), który ma charakter współwłasności łącznej. W czasie trwania stosunku spółki do wierzytelności wchodzącej w skład majątku wspólnego wspólników nie mogą znaleźć wprost zastosowania przepisy kodeksu cywilnego normujące wielość wierzycieli. W szczególności, jeżeli wierzytelność dotyczy świadczenia podzielnego, nie ulega podziałowi na tyle niezależnych od siebie części, ilu jest wierzycieli (art. 379 § 1 k.c.). Z chwilą rozwiązania spółki następuje zmiana charakteru majątku. Współwłasność łączna zmienia się we współwłasność w częściach ułamkowych. Konsekwencją tego jest, zgodnie z art. 875 § 1 k.c., odpowiednie stosowanie przepisów o współwłasności w częściach ułamkowych z zachowaniem przepisów art. 875 § 2 i 3 k.c.

Wskazana w art. 875 § 2 i 3 k.c. okoliczność, od której uzależniony jest podział majątku wspólnego dotyczy zapłaty długów spółki, co wymaga podkreślenia, nie zaś ściągnięcia wierzytelności /odszkodowania za nienależyte wykonanie umowy/, o jaką chodzi w sprawie.

Unormowanie przyjęte w art. 875 § 2 i 3 k.c. nie może zatem stanowić przeszkody w realizowaniu przez każdego z byłych wspólników - w okresie przed podziałem ich wspólnego majątku - uprawnień w dochodzeniu od dłużnika tego majątku wierzytelności na swoją rzecz i w części odpowiadającej jego udziałowi. Wniosek ten

uzupełnić należy stwierdzeniem, że chodzi - jak w rozpoznanej sprawie - o wierzytelność samodzielną, a świadczenie dłużnika ma charakter podzielny (art. 379 § 1 k.c.). W rezultacie każdy z byłych wspólników mógł dokonać na rzecz powoda przelewu wierzytelności /odszkodowania za nienależyte wykonanie umowy/ w części odpowiadającej jego udziałowi przypadającej od pozwanych Zakładów.

Z tych przyczyn orzeczono, jak w wyroku /art. 393<sup>13</sup> k.p.c./.